

Sygn. akt XXV C 1763/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Paweł Duda

Protokolant: sekretarz sądowy Małgorzata Żaczekiewicz

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Syndyka masy upadłości (...) Kasy (...) w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko **Z. T.**

przy udziale **Prokuratora Okręgowego w G.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od Syndyka masy upadłości (...) Kasy (...) w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. na rzecz Z. T. kwotę 15.417 zł (piętnaście tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 14.400 zł (czternaście tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazuje pobrać od Syndyka masy upadłości (...) Kasy (...) w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 2.248,61 zł (dwa tysiące dwieście czterdzieści osiem złotych sześćdziesiąt jeden groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt XXV C 1763/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 czerwca 2019 r.

Syndyk masy upadłości (...) Kasy (...)

w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. pozwem z dnia 14 września 2019 r. wniósł o zasądzenie od Z. T. kwoty 1.229.181,45 zł tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, kwoty 115.102,39 zł z tytułu zaległych odsetek umownych i kwoty 185.231,44 zł tytułem odsetek od przeterminowanych płatności, z zastrzeżeniem pozwanemu prawa do powoływania się w toku egzekucji na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonej w T., gmina K., oznaczonej jako działka ewidencyjna nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Lubartowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...).

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że, jako wierzyciel hipoteczny, dochodzi od pozwanego, jako dłużnika hipotecznego, kwot objętych pozwanemu zabezpieczonych hipotekami. Hipoteki zostały ustanowione jako zabezpieczenie roszczeń (...)

z tytułu umowy pożyczki w kwocie 3.000.000 zł udzielonej T. J. (1) na podstawie umowy nr (...) z dnia 18 listopada 2010 r. Hipoteki zostały ustanowione na nieruchomości położonej w T., gmina K., oznaczonej jako działka ewidencyjna nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Lubartowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Nieruchomość ta stanowi własność Z. T.. Pożyczkobiorca nie regulował rat pożyczki w umówionych terminach, wobec czego (...) w W. wypowiedziała umowę pożyczki w dniu

6 czerwca 2016 r. Powód wezwał pozwanego, jako dłużnika rzeczowego, do dobrowolnego spełnienia świadczenia i wypowiedział wierzytelność hipoteczną, ale wezwanie pozostało bez odpowiedzi. Legitymacja syndyka masy upadłości wynika z faktu, że postanowieniem sądu

z dnia 19 marca 2015 r. została ogłoszona upadłość (...) w W. obejmująca likwidację majątku upadłego.

F. T. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że kwestionuje roszczenie powoda co do zasady i co do wysokości. Zaprzeczył, aby wypowiedzenie umowy pożyczki zostało doręczone skutecznie T. J. (1) i aby wypowiedzenie wierzytelności hipotecznej zostało skutecznie doręczone pozwanemu. Oświadczenie o wypowiedzenie umowy pożyczki zostało bowiem wysłane na adres w W., tymczasem kredytobiorca zamieszkuje w T.. Pozwany zakwestionował twierdzenie powoda o wysłaniu w dniu 26 sierpnia 2016 r. wypowiedzenia wierzytelności hipotecznej oraz wskazał, że nawet gdyby zostało wysłane na adres pozwanego, to nie mogło być mu skutecznie doręczone, gdyż w okresie od 23 czerwca 2016 r. do 25 stycznia 2017 r. przebywał w areszcie śledczym i nie miał możliwości odbierania korespondencji pod dotychczasowym adresem zamieszkania. W związku z tym wierzytelność nie jest wymagalna względem pozwanego. Pozwany podniósł również, że umowa pożyczki jest nieważna na podstawie art. 58 § 1 k.c. lub pozorna, gdyż została zawarta na skutek oszustwa w celu wyłudzenia pożyczki, przy użyciu dokumentów poświadczających nieprawdę, tj. w wyniku czynu zabronionego określonego w art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., którego mógł się dopuścić dłużnik T. J. (1) oraz przedstawiciel (...). Istniejący stan faktyczny można kwalifikować także jako pozorność czynności prawnej na podstawie art. 83 § 1 k.c., gdyż po obu stronach nie było woli zawarcia pożyczki zgodnej z prawem. Nieważność umowy prowadzi do nieważności zabezpieczenia hipotecznego wierzytelności objętej umową, ze względu na akcesoryjny charakter hipoteki. Ponadto pozwany zakwestionował wysokość zadłużenia wskazując, że

z jego informacji wynika, iż pożyczka została spłacona w przeważającej części.

Pismem z dnia 27 lutego 2018 r. do postępowania wstąpił w trybie art. 60 k.p.c. Prokurator Okręgowy w G., który poparł stanowisko powoda.

Prokurator nie zgodził się z zarzutem pozwanego odnośnie nieważności przedmiotowej umowy pożyczki wskazując, że umowa sama w sobie nie stanowi przestępstwa. Przedłożenie przez pożyczkobiorcę nierzetelnych dokumentów, które miały potwierdzić jego zdolność kredytową nie miało znaczenia dla ważności umowy. Pojęcie sprzeczności z prawem, określone w art. 58 k.c., odnosi się do samej treści umowy, a nie okoliczności jej zawarcia,

z których zaistnieniem prawo wiąże sankcję karnoprawną. Nie zasługuje również na uwzględnienie zarzut pozwanego o pozorności umowy, gdyż z okoliczności sprawy, zwłaszcza z faktu obsługiwania pożyczki do lipca 2014 r., wynika, że celem stron było nawiązanie stosunku obligacyjnego. Prokurator wskazał nadto, że pozwanemu postawiono 285 zarzutów, w tym zarzut działania w zorganizowanej grupie przestępczej oraz wyłudzenia w jej ramach 306.298.000 zł na szkodę (...), jednak zarzuty te nie obejmują przedmiotowej umowy pożyczki 18 listopada 2010 r.

Po ujawnieniu w toku postępowania informacji o całkowitym ubezwłasnowolnieniu T. J. (1), pełnomocnik pozwanego podniósł zarzut nieważności umowy ze względu na brak świadomości po stronie pożyczkobiorcy oraz podtrzymał wszystkie pozostałe zarzuty (k. 506, 667-667v.).

Pełnomocnik powoda ostatecznie na rozprawie z dnia 28 czerwca 2019 r. podtrzymał powództwo i wniósł o nieobciążanie strony powodowej kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c. na wypadek oddalenia powództwa wskazując, że powód dowiedział się

o ubezwłasnowolnieniu T. J. (1) i jego przyczynach dopiero w toku postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 listopada 2010 r. Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa w W. (zwana dalej również (...)), reprezentowana przez członków zarządu J. P. i M. G., oraz T. J. (1) (pożyczkobiorca) zawarli umowę pożyczki na cele mieszkaniowe nr (...). Na mocy tej umowy (...) udzieliła T. J. (1) pożyczki w wysokości 3.300.000 zł na okres do dnia

3 listopada 2005 r. W umowie ustalono prowizję z tytułu udzielenia pożyczki w wysokości 5% kwoty pożyczki, tj. 165.000 zł, którą (...) potrąci z udzielonej pożyczki (pkt 2 umowy). Oprocentowanie pożyczki określone zostało według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez zarząd (...) wynoszącej w dniu zawarcia umowy 15,50% w skali roku, przy czym zmiana oprocentowania może nastąpić w przypadku zmiany: a) stóp procentowych przez NBP, b) stóp procentowych pożyczek i kredytów udzielanych przez (...), c) stóp procentowych ustalonych przez banki,

d) rentowności obligacji i innych papierów wartościowych emitowanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa lub NBP, e) wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanej przez Prezesa GUS – z tym zastrzeżeniem, że maksymalna stopa procentowa nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP (pkt 4 umowy). Pożyczkobiorca zobowiązał się w umowie do spłaty pożyczki wraz z odsetkami w terminie do dnia 3 listopada 2015 r., w ratach miesięcznych zgodnie z planem spłaty stanowiącym załącznik do umowy (pkt 5 i 6 umowy). Zgodnie

z umową, w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu staje się w dniu następnym należnością przeterminowaną. Od niespłaconego w całości lub w części kapitału,

a od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia, pobierane są odsetki wg stopy procentowej obowiązującej w danym okresie dla należności przeterminowanych, wynoszących na dzień zawarcia umowy 20%. (...) może dokonać zmiany wysokości odsetek dla należności przeterminowanych w przypadkach określonych w pkt 4 umowy,

z tym zastrzeżeniem, że maksymalna stopa procentowa nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP (pkt. 13 umowy). W punkcie 14 umowy przewidziano obowiązek kredytobiorcy do uiszczenia na rzecz (...) opłat z tytułu zawiadomień, wezwań do zapłaty i monitów oraz określono wysokość tych opłaty. W umowie zastrzeżono prawo (...) do wypowiedzenia umowy z 30-dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki (pkt 16 umowy). W umowie podano adres pożyczkobiorcy jako (...), (...)-(…) T., a pożyczkobiorca zobowiązał się do informowania (...) o każdej zmianie adresu pod rygorem określonym w § 55 Regulaminu udzielania kredytów i pożyczek w (...) (pkt 17 umowy), pod rygorem uznania za doręczoną korespondencji wysłanej na ostatni wskazany przez pożyczkobiorcę adres (umowa pożyczki na celem mieszkaniowe nr (...) z 18.11.2010 r. – k. 13-13v., Regulamin udzielania kredytów i pożyczek (...) (...) w W. – k. 14-15, aktualny plan spłaty pożyczki nr 1 – k. 15v.-16).

W dniu 25 listopada 2010 r. w (...) złożono zgłoszenie zmian danych osobowych podpisane przez T. J. (1), w którym jako adres do korespondencji podano ul. (...) w W. (zgłoszenie zmian danych osobowych z 25.11.2010 r. – k. 316).

W akcie notarialnym z dnia 26 czerwca 2014 r. Z. T. oświadczył, że ustanawia na nieruchomości gruntowej, stanowiącej działkę gruntu nr (...)

o powierzchni 2,98 hektara, położonej w miejscowości T., w gminie K., dla której Sąd Rejonowy w Lubartowie, IV Wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą nr (...) – hipotekę na miejscu pierwszym do kwoty 2.358.000 zł na rzecz (...) Kasy (...) w W., w celu zabezpieczenia wierzytelności głównej w kwocie 1.572.000 zł, odsetek od udzielonej pożyczki, odsetek kapitałowych, odsetek od należności przeterminowanych, odsetek za zwłokę, opłat sądowych od kwoty zobowiązania, kosztów stwierdzeniem wykonalności, kosztów postępowania egzekucyjnego do kwoty 786.000 zł – z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia

18 listopada 2010 r., na rzecz (...) Kasy (...)

w W.. Hipoteka umowna w kwocie 2.358.000 zł wpisana została w księdze wieczystej nr (...) prowadzonej dla w/w nieruchomości i stanowiącej własność pozwanego (wypis aktu notarialnego z dnia 26.06.2014 r. Rep. A nr (...) – k. 20-22, odpis zupełny księgi wieczystej nr (...) – k. 17-19v.).

Kwota pożyczki w wysokości 3.135.000 zł została wpłacona na rachunek T. J. (1) prowadzony w (...) w W. w dniu 18 listopada 2010 r. i wypłacona w całości z rachunku do dnia 25 listopada 2010 r. Raty pożyczki były spłacane nieregularnie, w okresie od marca 2010 r. do lipca 2014 r. W okresie tym tytułem spłaty przedmiotowej pożyczki wpłacono na rzecz (...) łącznie sumę 3.563.677,99 zł. Z dokonanych wpłat (...) zaliczyła na poczet kapitału kwotę 2.070.818,55 zł, na poczet odsetek umownych kwotę 1.449.128,37 zł, na poczet odsetek karnych kwotę 43.731,07 zł (zestawienie operacji z rachunku (...) T. J. (1) – k. 298, potwierdzenia wpłat w kasie (...) – k. 299 – 312v., rozliczenie wpłat na konto pożyczki – k. 398, wydruk operacji na koncie pożyczki z systemu (...) w okresie od 18.11.2010 r. do 20.10.2017 r. – k. 399-420).

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie postanowieniem z dnia 5 lutego 2015 r. ogłosił upadłość (...) Kasy (...) w W. z możliwością zawarcia układu, a kolejnym postanowieniem z dnia 19 marca 2015 r. zmienił sposób prowadzenia postępowania upadłościowego w ten sposób, że postępowanie upadłościowe z możliwością zawarcia układu zmienił na postępowanie obejmujące likwidację majątku upadłego (postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 05.02.2015 r. sygn. akt X GU 53/15 – k. 11 i z dnia 19.03.2015 r. sygn. akt X GUp 87/15 – k. 12).

W związku z brakiem terminowego regulowania należności wynikających z przedmiotowej umowy pożyczki (...) w W. pismem z dnia 14 marca 2016 r. wezwała T. J. (1) do zapłaty w terminie 14 dni roboczych od dnia doręczenia wezwania zaległego zadłużenia wynoszącego 1.467.605,07 zł, zastrzegając prawo do wypowiedzenia umowy oraz postawienia całego zadłużenia w stan wymagalności w sytuacji nieuregulowania zadłużenia w wyznaczonym terminie. W dniu 25 kwietnia 2016 r. (...) skierowała do T. J. (1) kolejne, ostateczne wezwanie do zapłaty.

W związku z brakiem zapłaty, pismem z dnia 6 czerwca 2016 r. (...) wypowiedziała T. J. (1) umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia., wzywając go jednocześnie do dobrowolnej zapłaty wymagalnej wierzytelności, która na dzień 6 czerwca 2016 r. wynosi 1.495.920,08 zł. Wezwania do zapłaty i pismo wypowiedające umowę kierowane były do T. J. (1) na adres przy ul. (...) w W.. Przesyłka zawierająca wypowiedzenie umowy była awizowana po w/w adresem w okresie od 13 czerwca 2016 r. do 29 czerwca 2016 r. i została zwrócona do nadawcy jako niepodjęta przez adresata (wezwanie do zapłaty z 14.03.2016 r. – k. 23, wezwanie do zapłaty z 25.04.2016 r. – k. 25, wypowiedzenie umowy z 06.06.2016 r. – k. 27, kopia koperty – k. 29-29v.).

T. J. (1) nigdy faktycznie nie zamieszkiwał pod tym adresem przy ul. (...) w W., lecz cały czas mieszkał w miejscowości T.. T. J. (1) nie wypłacał osobiście żadnych środków z tytułu pożyczki ani nie spłacał osobiście rat pożyczki (zeznania świadków: T. J. (1) – k. 506-506v., M. J. – k. 698-698v.).

Pismem z dnia 23 sierpnia 2016 r. (...) w W. poinformowała Z. T., że pismem z dnia 6 czerwca 2016 r. wypowiedziano T. J. (1) umowę pożyczki nr (...). Jednocześnie w celu wypełnienia obowiązku z art. 78 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece (...) wypowiedziała pozwanemu wierzytelność hipoteczną i wezwała pozwanego, jako dłużnika rzeczowego, do zapłaty w terminie 7 dni zadłużenia z tytułu pożyczki wynoszącego na dzień 22 sierpnia 2016 r. 1.521.850,76 zł, na którą składają się: zaległy kapitał w wysokości 1.229.181,45 zł, odsetki umowne w wysokości 115.102,39 zł, odsetki karne w wysokości 177.485,92 zł i koszty windykacji w wysokości 81 zł. Pismo powyższe zostało wysłane do pozwanego listem poleconym dnia 26 sierpnia 2016 r. na adres przy ul. (...) w W.. (wypowiedzenie z 23.08.2016 r. – k. 30, kopia książki nadawczej z 26.08.2016 r. – k. 31-32).

Z. T. w okresie od 23 czerwca 2016 r. do 25 stycznia 2017 r. przebywał w areszcie śledczym w G., gdyż postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie o sygn. akt VII Kp 33/16 zastosowano wobec Z. T.

podejrzanego o czyn z art. 258 § 1 k.k., art. 286 § 1 k.k., art. 299 § 1 k.k. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, w sprawie m.in. o działanie na szkodę (...) w W. (postanowienie o zmianie i uchyleniu środka zapobiegawczego – k. 272, przesłuchanie pozwanego Z. T. – k. 506-507)

W dniu 14 września 2016 r. Syndyk (...) (...) w W. w upadłości likwidacyjnej wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych (...) w W., w którym stwierdził, że na dzień 14 września 2016 r. figuruje wymagalne zadłużenie wobec dłużnika T. J. (1) odpowiedzialnego

z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia 18 listopada 2010 r., której spłata została zabezpieczona poprzez ustanowienie hipoteki na nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy

w L. IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) oraz na nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w Zakopanem

V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Na wymagalną wierzytelność wynoszącą na dzień 14 września 2016 r. łącznie 1.529.596,28 zł składają się: 1) zaległy kapitał w wysokości 1.229.181,45 zł, 2) odsetki umowne w wysokości 115.102,39 zł, 3) odsetki karne (od przeterminowanych płatności) w wysokości 185.231,44 zł, 4) koszty windykacji w wysokości 81 zł (wyciąg z ksiąg rachunkowych (...) w W.

z 14.09.2016 r. – k. 33).

T. J. (1) ukończył szkołę specjalną kształcąc się w zawodzie ogrodnika.

W 1999 r. uległ wypadkowi komunikacyjnemu. Początkowo znajdował się w stanie krytycznym, w śpiączce, był kilkakrotnie hospitalizowany. W konsekwencji przebytego wypadku uczył się na nowo chodzić, korzystać z ubikacji. Z czasem jego fizyczny stan zdrowia uległ poprawie, ale nie wrócił do sprawności sprzed wypadku. Matka T. J. (1) kupowała mu ubrania, gotowała mu obiady, gdyż czynności te były dla niego zbyt skomplikowane. T. J. (1) podejmował dorywcze prace w rolnictwie. Poważniejszy uszczerbek wypadek spowodował w psychice T. J. (1). Zdiagnozowano u niego pourazową padaczkę z zaburzeniami pamięci, emocji i mowy. W trakcie dalszego leczenia ujawniły się też drażliwość, wybuchowość, deficyty w zakresie sprawności, pobudzenie psychomotoryczne, okresowa skłonność do nieprzemyślanych zachowań, w tym agresywnych, brak panowania na wypowiedzianymi słowami. Od czasu wypadku T. J. (1) nie utrzymywał kontaktów towarzyskich. W dniu 18 lutego 2002 r. (...) ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w L. stwierdził umiarkowany stopień niepełnosprawności T. J. (1). Od 2007 r. T. J. (1) leczy się na organiczne zaburzenia osobowości i zachowania, padaczkę, zaburzenia w procesach poznawczych (dokumentacja medyczna z leczenia T. J. (1) – k. 11-40 dołączonych akt sprawy sygn. I Ns 262/15 Sądu Okręgowego w Legnicy, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 41 dołączonych akt sygn. I Ns 262/15 Sądu Okręgowego w Legnicy, opinia biegłych psychologiczno-psychiatryczna – k. 528-53 wraz opinią uzupełniającą – k. 600-612, zeznania świadka M. J. – k. 698-699).

Stan zdrowia T. J. (1) w chwili zawierania umowy pożyczki z dnia

18 listopada 2010 r. nie pozwalał mu na zrównoważone życie psychiczne, w tamtym czasie posiadał już znaczące niedostatki uwagi, pamięci, które to deficyty czyniły go mało krytycznym, mało samodzielnym w rozumowaniu, występowały u niego pourazowe niedostatki hamowania zachowania, co czyniło go impulsywnym o nieadekwatnym w relacjach międzyludzkich. W chwili zawierania przedmiotowej umowy pożyczki T. J. (1) ze względu na swój stan zdrowia nie był w stanie ani świadomie ani swobodnie powziąć decyzji i wyrazić woli w przedmiocie zawarcia tej umowy. W szczególności obniżone i przebiegające na poziomie upośledzenia w stopniu umiarkowanym mogło być funkcjonowanie niewerbalne i procesy pamięci, wykonywanie operacji matematycznych, organizacja percepcji i myślenie przyczynowo-skutkowe, upośledzone możliwości uzyskiwania koniecznego w życiu społecznym dystansu do osób i zdarzeń (opinia biegłych psychologiczno-psychiatryczna – k. 528-53 wraz opinią uzupełniającą – k. 600-612).

W dniu 22 lipca 2014 r. T. J. (1) uległ kolejnemu wypadkowi komunikacyjnemu. Przebyty uraz mózgowo – czaszkowy spowodował pogłębienie stanów zaburzeń pamięci, obniżył się poziom postrzegania i samoświadomości, powróciły gwałtowne napady padaczkowe. Odtąd cierpi na zaburzenia pamięci krótkoterminowej, luki w pamięci autobiograficznej oraz zaburzenia funkcji wykonawczych, najbliżsi obserwują zaburzenia orientacji co do miejsca i czasu oraz częściowo co do własnej osoby. U T. J. (1) zdiagnozowano zespół psychologiczno – otepienny oraz

organiczne zaburzenia osobowości, zaburzenia świadomości, pamięci. Nie ma rozeznania co do swojej sytuacji życiowej.

W stosunku do osób trzecich potrafi być agresywny, częstokroć reaguje nieadekwatnie do sytuacji i osób, z którymi ma kontakt. W wielu czynnościach życia codziennego wymaga wsparcia osób trzecich. Potrafi sam przyrządzić kanapki, samodzielnie je, ale przy ubieraniu wymaga pomocy. Ma duże problemy z poruszaniem się, utrzymuje pozycję pionową, ale jest to dla niego męczące. Korzysta z pomocy ośrodka opieki społecznej, pobiera zasiłek nie pracuje. Nie jest w stanie podejmować czynności urzędowych, związanych z podejmowaniem decyzji finansowych, leczeniem z rozeznaniem, nie rozumie treści przedstawianej dokumentacji finansowej, medycznej, nie jest w stanie ocenić jej treści. Postanowieniem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 23 marca 2016 r. T. J. (1) został całkowicie ubezwłasnowolniony z powodu organicznego zaburzenia osobowości i zachowania. Aktualny stan zdrowia psychicznego T. J. (1) pogorszony urazem mózgu z uszkodzeniem okolicy potylicy w 2014 r. uczynił go głęboko upośledzonym w obrębie spostrzegania

i przetwarzania materiału obrazowego (dokumenty w dołączonych aktach sprawy sygn.

I Ns 262/15 Sądu Okręgowego w Legnicy dokumentacja medyczna – k. 11-40, sprawozdanie

z wywiadu środowiskowego – k. 75-76, kwestionariusz rodzinnego wywiadu środowiskowego – k. 81-82, oświadczenie T. J. (1) adresowane do MOPS w Ś. – 83-85, postanowienie o ubezwłasnowolnieniu z dnia 23.03.2016 r. – k. 112; opinia biegłych psychologiczno-psychiatryczna – k. 528-53 wraz opinią uzupełniającą – k. 600-612, zeznania świadka M. J. – k. 698-699).

Prokuratura Okręgowa W. (...) w W. postanowieniem z dnia

6 listopada 2017 r. w sprawie VI Ds. (...) przedstawiła T. J. (1) zarzut, o to że w okresie od dnia 3 listopada 2010 r. do dnia 18 listopada 2010 r. w W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził jednostkę organizacyjną prowadzącą na podstawie ustawy podobną działalność gospodarczą do banku, to jest (...) w W., do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wielkiej wartości w kwocie 3.300.000, poprzez wprowadzenie w błąd pracowników (...) w W. co do zdolności kredytowej T. J. (1) oraz rzetelności dokumentów dotyczących jego zatrudnienia i osiągniętych przez niego dochodów, w ten sposób, że w placówce (...) w W. w celu uzyskania od (...) w W. pożyczki w wysokości 3.300.000 zł przedłożył nierzetelne dokumenty w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach z dnia 2 listopada 2010 r., z którego wynikało, iż T. J. (1) pozostaje zatrudniony na podstawie umowy o pracę w firmie (...) S.A. z siedzibą w W. na stanowisku kierownika sprzedaży na (...) i osiąga z tego tytułu wynagrodzenie netto z ostatnich trzech miesięcy w wysokości 104.500 zł, a także nierzetelne pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania pożyczki w postaci kwestionariusza wywiadu pożyczkowego z dnia 3 listopada 2011 r., w którym podał nieprawdziwe informacje, co do wysokości osiągniętych dochodów miesięcznych w kwocie 104.500 zł z tytułu zatrudnienia w firmie (...) S.A. z siedzibą w W. na stanowisku kierownika sprzedaży na (...), na podstawie których to dokumentów zawarto umowę pożyczki na cele mieszkaniowe nr (...), na mocy której (...) udzieliła pożyczki w kwocie 3.300.000 zł, tj. o czyn z 286 § 1 k.k., z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. (postanowienie o przedstawieniu zarzutów – k. 439).

Przedmiotowa umowa pożyczki nr (...) jest objęta również postępowaniem prowadzonym przez Prokuraturę Okręgową w G. w sprawie sygn. VI Ds. (...). W postępowaniu tym nie przedstawiono do tej pory zarzutów T. J. (1), a zarzuty przedstawione podejrzanym J. P. i P. P. nie obejmują tej umowy (pisma Prokuratury Okręgowej w G. z 03.04.2018 r. – k. 495 i z 25.04.2018 r. – k. 502).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów.

Sąd uznał za wiarygodne przywołane dowody z dokumentów, jako że nie budziły one wątpliwości co do ich autentyczności.

Sąd dał w całości wiarę zeznaniom świadka M. J. (siostry T. J. (1)), w których świadek opisała stan fizyczny i psychiczny T. J. (1)

w okresie zawarcia spornej umowy pożyczki, w tym zwłaszcza jego codzienne funkcjonowanie po wypadku z 1999 r., a przed kolejnym wypadkiem z 2014 r. Zeznania te korespondowały z dowodami z dokumentów w postaci dokumentacji medycznej T. J. (1) oraz z opinią biegłych psychiatry i psychologa, składając się wraz z nimi na spójną i logiczną całość przedstawiającą opisany wyżej stan faktyczny sprawy. Za wiarygodne Sąd uznał również zeznania świadka co do faktów, że T. J. (1) nigdy nie mieszkał w W., nie otrzymał żadnych środków pieniężnych z tytułu pożyczki zawartej ze (...), ani nie spłacał rat pożyczki. Zeznania te, w kontekście opisanej wyżej sytuacji zdrowotnej i osobistej T. J. (1), uznać należy za logiczne, odpowiadające rzeczywistości stanowi rzeczy.

W tym ostatnim zakresie Sąd dał również wiarę zeznaniom złożonym w niniejszej sprawie w charakterze przez samego T. J. (1), który co do powyższych okoliczności przekazał tożsame informacje, co M. J..

Zeznania pozwanego Z. T. zostały uznane przez Sąd za wiarygodne w części, w jakiej pozwany podał, że w okresie czasu od czerwca 2016 r. do 25 stycznia 2017 r. przebywał w areszcie oraz co do faktu postawienia mu zarzutów działania na szkodę (...) w W.. Zeznania pozwanego nie mogły natomiast posłużyć do dokonania ustaleń faktycznych w zakresie, w jakim pozwany wypowiadał się na temat okoliczności zawarcia umowy pożyczki z dnia 18 listopada 2010 r. oraz przedstawieniu zarzutów J. P., M. G., P. P., gdyż opierał swoje zeznania w tej części na przypuszczeniach albo podnosił, że pewnych okoliczności nie pamięta bądź nie wie, czy dane zdarzenia miały miejsce.

Sąd uznał za w pełni wiarygodną opinię biegłych sądowych psychologa M. R. i psychiatry J. K.. W wydanej opinii biegli na podstawie dokumentacji medycznej z leczenia T. J. (1) z okresu sprzed zawarcia umowy pożyczki z dnia 18 listopada 2010 r., a także dokumentacji medycznej z późniejszego okresu, wywiadu rodzinnego i klinicznego z jego opiekunem prawnym T. J. (2) oraz rozmowy z T. J. (1), dokonali oceny stanu psychicznego T. J. (1) w kontekście możliwości rozeznania przez niego znaczenia czynności prawnej w postaci zawarcia umowy pożyczki z dnia 18 listopada 2010 r., formułując stanowczy wniosek, że w tym okresie T. J. (1) ze względu na swój stan zdrowia nie był w stanie świadomie powziąć decyzji i wyrazić woli w przedmiocie zawarcia tej umowy. Biegli zarówno w pisemnej opinii zasadniczej, jak i opinii uzupełniającej przedstawili szczegółowo podstawy przyjętych ocen i wniosków, logicznie i przekonująco je uzasadniając. Pozwala to ocenić opinię jako rzetelną, nie budzącą wątpliwości co do wiedzy i fachowości jej autorów, a przedstawione w niej wnioski jako trafne, stanowiące logiczne wyniki dokonanych analiz, które korespondują z dokumentacją medyczną T. J. (1), jak również ze sposobem jego funkcjonowania w życiu codziennym w okresie dokonywania spornej czynności prawnej, opisanym przez świadka M. J.. Wbrew zarzutom powoda, biegli w opinii udzielili szczegółowej odpowiedzi na pytanie, jaki był stan zdrowia T. J. (1) w chwili zawarcia umowy pożyczki i dokonali analizy jego stanu zdrowia po wypadku motocyklowym z 1999 r., a przed wypadkiem z 2014 r., z odniesieniem do zapisów w dokumentacji medycznej z leczenia T. J. (1), pochodzącej z tamtego okresu (s. 5-7 opinii), wobec czego nie występowały braki opinii, które by wymagały uzupełnienia.

Wobec tego Sąd nie uwzględnił wniosku powoda o dopuszczenie dowodu z kolejnej opinii uzupełniającej biegłych. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dalszej opinii, gdy opinia, którą dysponuje zawiera istotne luki, bo nie odpowiada na postawione tezy dowodowe, jest niejasna – nienależycie uzasadniona lub nieweryfikowalna, to jest gdy przedstawiona przez eksperta analiza nie pozwala organowi orzekającemu skontrolować jego rozumowania co do trafności jego wniosków końcowych, albo gdy w sprawie zostały wydane sprzeczne opinie biegłych (tak SN w orz. z 19.08.2009 r., III CSK 7/09, LEX nr 533/130, z 27.07.2010 r., II CSK 119/10, LEX nr 603161 i z 01.09.2009 r., I PK 83/09, LEX nr 550988).

W rozpatrywanym wypadku nie zachodziły wskazane wyżej okoliczności uzasadniające sporządzenie kolejnej opinii uzupełniającej, gdyż złożona opinia uzupełniająca wyjaśniała należycie wątpliwości powoda formułowane do opinii głównej.

Sąd oddalił wnioski powoda o dopuszczenie dowodów z zeznań świadka T. J. (2) oraz o wystąpienie do NFZ o wskazanie placówek medycznych, w których leczył się T. J. (1). Z uwagi na dostateczne ustalenie psychicznego stanu zdrowia T. J. (1) i jego funkcjonowania w życiu codziennym w oparciu o dokumentację zgromadzoną w aktach sprawy o ubezwłasnowolnienie Sądu Okręgowego w Legnicy sygn. I Ns 262/15, wywiadu przeprowadzonego przez biegłych z opiekunem prawnym T. T. J. oraz zeznań świadka M. J., nie było potrzeby prowadzenia dalszych dowodów wnioskowanych przez powoda. Ponadto wniosek z zeznań świadka T. J. (2), zgłoszony po raz pierwszy przez powoda na rozprawie z dnia 28 czerwca 2019 r. należało ocenić jako spóźniony w kontekście regulacji z art. 207 § 6 k.p.c. i jako taki podlegający pominięciu. Wbrew twierdzeniom powoda, potrzeba zgłoszenia tego dowodu nie pojawiła się w związku z treścią zeznań świadka M. J., która przekazała informacje o sposobie funkcjonowania T. J. (1) w życiu codziennym po wypadku

z 1999 r. korespondujące z dokumentacją medyczną i potwierdzające jednoznaczne wnioski postawione przez biegłych w wydanej wcześniej opinii.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o wystąpienie do Prokuratury Okręgowej w G. oraz do Prokuratury Okręgowej W.(...) o udzielenie informacji wskazanych w piśmie procesowym z dnia 14 maja 2019 r., gdyż informacje o toczących się postępowaniach przygotowawczych i ich przedmiocie zostały już wcześniej przekazane przez Prokuratury, a dalsze informacje były niepotrzebne do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd oddalił również wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu bankowości, finansów, księgowości oraz rachunkowości na okoliczność ustalenia aktualnej rzeczywistej wysokości zadłużenia z tytułu umowy pożyczki, gdyż do ustalenia wysokości zadłużenia wystarczające były dowody z dokumentów i kwestia ta nie wymagała wiedzy specjalnej.

Oddaleniu podlegały też wnioski pozwanego o dopuszczeniu dowodu z pisma biegłej K. S. z dnia 3 lutego 2019 r. złożonego w sprawie o sygn. akt V GC 331/17 Sądu Okręgowego w Olsztynie i wydruku artykułu prasowego, które nie dotyczyły niniejszej sprawy i w związku z tym pozostawały bez znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę odpowiedzialności rzeczowej pozwanego wobec powoda stanowi przepis art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn.:

Dz. U. z 2018 r., poz. 1916), który stanowi, że w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka). Pozwany zabezpieczył bowiem wierzytelności powoda wynikające z przedmiotowej umowy pożyczki z dnia 18 listopada 2010 r. poprzez ustanowienie hipoteki na wskazanej wyżej nieruchomości położonej w T., stanowiącej własność pozwanego, wobec czego, jako dłużnik rzeczowy, stał się odpowiedzialny względem powoda, jako wierzyciela hipotecznego, za zapłatę wierzytelności zabezpieczonych hipoteką.

Hipoteka ma charakter akcesoryjny, co oznacza, że hipoteka i wynikająca z niej odpowiedzialność rzeczowa powstaje co do zasady wtedy tylko, gdy istnieje wierzytelność, która ma być hipoteką zabezpieczona. Przejawem akcesoryjności hipoteki jest art. 73 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, który pozwala właścicielowi nieruchomości niebędącemu dłużnikiem osobistym, niezależnie od zarzutów, które mu przysługują osobiście przeciwko wierzycielowi hipotecznemu, podnosić zarzuty przeciwko dłużnikowi oraz te, których dłużnik zrzekł się po ustanowieniu hipoteki. W szczególności można tu wymienić zarzuty dotyczące nieistnienia hipoteki, np. zarzut nieważności czynności prawnej, na podstawie której dokonano wpisu hipoteki w księdze wieczystej, czy też zarzuty dotyczące zakresu odpowiedzialności prawnorzeczowej, np. zarzut braku wymagalności wierzytelności hipotecznej w stosunku do właściciela obciążonej nieruchomości.

Na tym tle odnieść należy się do podniesionych przez pozwanego zarzutów nieważności umowy pożyczki, gdyż w razie stwierdzenia, że umowa ta jest nieważna, brak jest odpowiedzialności pozwanego, jako dłużnika rzeczowego, za zaspokojenie wierzytelności wynikających z tej umowy.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że nie zachodziły podstawy do stwierdzenia nieważności przedmiotowej umowy pożyczki na podstawie art. 58 § 1 k.c. jako sprzecznej

z ustawą lub mającą na celu obejście ustawy, z uwagi na zawarcie umowy na skutek oszustwa w celu wyłudzenia pożyczki, przy użyciu dokumentów poświadczających nieprawdę. Zwrócić trzeba uwagę, że umowa jest sprzeczna z prawem w rozumieniu art. 58 § 1 k.c., gdy jej postanowienia są niezgodne z normami prawnymi wysłowionymi w przepisach ustawy. Pojęcie sprzeczności z prawem odnosi się do samej treści umowy, a nie do okoliczności jej zawarcia, z których zaistnieniem prawo wiąże sankcję karnoprawną. Natomiast pod pojęciem obejścia prawa rozumie się czynność nie objętą zakazem prawnym, ale przedsięwziętą w celu osiągnięcia skutku zakazanego przez prawo. W rozpatrywanej sprawie nie wykazano, żeby przy zawarciu umowy pożyczki miały miejsce okoliczności pozwalające stwierdzić, że umowa jest sprzeczna z prawem ze względu na swój treść albo cel zmierzający do obejścia prawa. Skutku takiego nie może powodować przedłożenie przez pożyczkobiorcę nierzetelnych dokumentów, które miały potwierdzić jego zdolność kredytową, co stało się przyczyną postawienia pożyczkobiorcy zarzutów w toczącym się postępowaniu przygotowawczym, dotyczące popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. Przedstawienie nierzetelnych dokumentów na etapie przedkontraktowym nie prowadzi bowiem do sprzeczności treści samej umowy pożyczki

z przepisami prawa ani nie prowadzi do osiągnięcia przez zawarcie umowy skutku zakazanego przez prawo.

Brak było także podstaw do uznania, żeby sporna umowa pożyczki była zawarta dla pozorów i była nieważna z tej przyczyny. Materialnoprawną przyczyną nieważności umowy ze względu na pozorność jest art. 83 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem, nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności. Cytowany przepis opisuje zatem dwie sytuacje. Pierwsza zachodzi wówczas gdy strony dokonują czynności prawnej dla pozorów i jej dokonanie służy ukryciu innej czynności prawnej. Można tu mówić o tzw. pozorności czystej (bezwzględnej), w przypadku której w sferze prawnej stron danej czynności prawnej nic się nie zmienia,

a celem ich zachowania jest stworzenie u innych przeświadczenia, że czynność prawna

w takiej postaci jak ujawniona, została w rzeczywistości dokonana. Oświadczenie woli stron nie może wtedy wywołać skutków prawnych odpowiadających jego treści, ponieważ same strony tego nie chcą (vide SN w orz. z 02.03.2016 r., V CSK 397/15, LEX nr 2032328). Drugi rodzaj pozorności tzw. względnej dotyczy przypadku gdy strony dokonują czynności prawnej pozornej (symulowanej) w celu ukrycia innej czynności (dysymulowanej), której skutki prawne rzeczywiście chcą wywołać.

Ze względu na treść zarzutu nieważności umowy z powodu jej pozorności oraz skutku, jaki pozwany chciał osiągnąć podnosząc ten zarzut, wydaje się, że pozwany zmierzał do wykazania pozorności bezwzględnej, w której strony umowy pożyczki w ogóle nie chciały osiągnąć skutku w postaci zawarcia tej umowy. Powód nie wykazał jednak istnienia żadnego tajnego porozumienia stron umowy pożyczki, z którego by wynikał brak zamiaru zawarcia takiej umowy, pomimo złożenia stosownych oświadczeń woli w tym przedmiocie

w pisemnym dokumencie umowy. Okoliczności faktyczne, które miały miejsce po zawarciu umowy, w szczególności fakt wypłacenia przez (...) pożyczonych środków na rachunek pożyczkobiorcy oraz dokonywanie spłaty rat pożyczki do lipca 2014 r., podważają stanowisko pozwanego. W sytuacji, gdy umowa jest przez strony wykonywana, nie może być mowy o jej pozorności (vide orz. SN z 13.03.2012 r., II PK 170/11, LEX nr 1211150).

Przedmiotowa umowa pożyczki okazała się natomiast nieważna z uwagi na jej zawarcie w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli przez pożyczkobiorcę. Zgodnie z art. 82 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych. Świadomość, o której mowa

w art. 82 k.c., dotyczy zarówno powzięcia decyzji, jak i wyrażenia woli, co potwierdza łącząca je koniunkcja. Brak świadomości musi być zupełny, bowiem przywołany przepis łączy przewidziane z nim skutki tylko z całkowitym wyłączeniem, dlatego nie może być mowy o żadnym stopniowaniu tego stanu. Stan wyłączający świadomość to brak rozeznania, niemożność rozumienia zachowań własnych i zachowań innych osób, niezdawanie sobie sprawy ze znaczenia i skutków własnego postępowania. Stan taki musi przy tym wynikać z przyczyny wewnętrznej, leżącej po stronie osoby składającej oświadczenie woli, a nie z okoliczności zewnętrznych, w jakich osoba ta się znalazła. Zazwyczaj najczęstszą przyczyną stanu wyłączającego normalne funkcjonowanie procesu decyzyjnego i mechanizmów uzewnętrzniania woli są choroby

i różnego rodzaju zaburzenia psychiczne, rozwinięte zmiany miażdżycowe, działanie narkotyków, alkoholu lub środków farmakologicznych. Stosunek psychiczny do podejmowanego zachowania się i jego skutków opiera się na przewidywaniu i woli. Oba te czynniki zakładają istnienie nieupośledzonego działania funkcji psychicznych, pozwalającego na właściwe rozeznanie znaczenia i skutków swego zachowania się oraz pokierowania swym postępowaniem (orz. SN z 11.12.1979 r., II CR 448/79, LEX nr 1633289). Nawet stwierdzenie u osoby dokonującej czynności prawnej choroby psychicznej nie powoduje automatycznie nieważności tej czynności. W takim wypadku niezbędne jest przeprowadzenie dowodu

z opinii biegłego, czy w chwili dokonania czynności osoba ta działała z rozeznaniem.

W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy istniały podstawy do stwierdzenia, że w chwili zawierania przedmiotowej umowy pożyczki z dnia 18 listopada 2010 r. T. J. (3) znajdował się on w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Z dokumentacji medycznej i opinii biegłych wynika, że T. J. (1) po wypadku

z 1999 r. cierpiał na deficyty w zakresie sprawności poznawczej, niedostatki uwagi i pamięci, które czyniły go mało krytycznym i mało samodzielnym w rozumowaniu, powodowały upośledzenie procesów pamięci, wykonywania operacji matematycznych, organizację percepcji i myślenia przyczynowo-skutkowego, a w konsekwencji wyłączały możliwość świadomego powzięcia decyzji i wyrażenie woli w postaci zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki. Opisane zaburzenia w stanie zdrowia psychicznego T. J. (1) miały więc takie nasilenie, że były przyczyną podejmowania zupełnie nieracjonalnych decyzji, jaką

z pewnością było zawarcie umowy pożyczki z dnia 18 listopada 2010 r. na tak znaczną sumę pieniężną. Wniosek taki jest tym bardziej oczywisty w kontekście istniejącej wówczas sytuacji życiowej i majątkowej T. J. (1), w której decyzja o zawarciu umowy pożyczki jawi się jako nielogiczna, skoro nie był w stanie pracować (poza podejmowaniem prostych prac dorywczych w rolnictwie), nie posiadał stałego źródła dochodu, był zdany na pomoc rodziny przy zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych i w codziennym funkcjonowaniu, a w konsekwencji nie był w stanie spłacać wysokich rat. Wszystko to potwierdza wniosek, że zawierając umowę pożyczki dotyczącą bardzo dużej sumy pieniężnej T. J. (1) nie rozumiał znaczenia oraz skutków własnego postępowania, gdyż jego proces decyzyjny i uzewnętrznienie woli były zakłócone przez destrukcyjne czynniki wynikające z właściwości jego psychiki, w sposób wyłączający działanie z odpowiednim rozeznaniem. Istniały więc podstawy do stwierdzenia z przyczyn wskazanych powyżej, że zawarta przez strony umowa pożyczki jest nieważna. Prowadzi to braku odpowiedzialności pozwanego jako dłużnika rzeczowego za zapłatę wierzytelności wynikających

z przedmiotowej umowy pożyczki.

W tej sytuacji nie miał już znaczenia fakt, że pozostałe zarzuty pozwanego co do wysokości niespłaconych należności wynikających z umowy pożyczki, wykazanej przez powoda należycie za pomocą dokumentów złożonych do akt sprawy, jak i trybu wypowiedzenia umowy pożyczki i wierzytelności hipotecznej, dokonanych przez powoda pismami wysłanymi prawidłowo na adresy podane przez pożyczkobiorcę i dłużnika rzeczowego, były niezasadne.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd w pkt. I sentencji wyroku oddalił powództwo na podstawie powołanych przepisów.

Orzekając o kosztach postępowania w pkt. II sentencji wyroku Sąd kierował się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. Powód, jako przegrywający sprawę, obowiązany jest zwrócić pozwanemu koszty postępowania niezbędne do celowej obrony w kwocie łącznej 15.417 zł. Na sumę tę składają się część wynagrodzenia biegłych za opinię uiszczoną przez pozwanego w wysokości 1.000 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa

procesowego w wysokości 17 zł i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanego w wysokości 14.400 zł, ustalonej na podstawie § 2 pkt 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w pierwotnym brzmieniu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804). Nie zasługiwał przy tym wniosek powoda o nieobciążanie go kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c. Mimo że okoliczności związane ze stanem psychicznym pożyczkobiorcy w momencie zawierania umowy pożyczki, skutkujące nieważnością tej umowy, faktycznie ujawniły się dopiero w toku niniejszego postępowania, to po ujawnieniu tych faktów powód nie zmienił swojego stanowiska procesowego i do końca popierał powództwo, również po niekorzystnej dla niego opinii biegłych, kiedy oczywista była już bezzasadność dochodzonych roszczeń ze względu na nieważność umowy. Dlatego brak jest podstaw do odstąpienia od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego z powołaniem się na zasady słuszności.

Nieuiszczone koszty sądowe wyniosły w niniejsze sprawie 2.248,61 zł, na co składają się wydatki na wynagrodzenie biegłego w kwotach 1.019,59 zł, 614,51 zł i 614,51 wyłożone tymczasowo przez Skarb Państwa – Sąd Okręgowy w Warszawie. Z uwagi na wskazany wynik sprawy Sąd w pkt. III sentencji wyroku na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 785), nakazał pobrać powyższą kwotę od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie.